

Decyzja Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych z dnia 14 września 2006 roku, nakazująca usunięcie ze zbioru danych osobowych przetwarzanych bez podstawy prawnej.

Warszawa, dnia 14 września 2006 roku

GI-DEC-DS-356/06

DECYZJA

Na podstawie art. 104 § 1 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2000 r. Nr 98, poz. 1071 z późn. zm.) oraz art. 2 ust 1, art. 7 ust 5, art. 12 pkt 2, art. 18 ust. 1 pkt 6, art. 22 w związku z art. 23 ust. 1 oraz art. 26 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych (Dz. U. z 2002 r. Nr 101, poz. 926 z późn. zm.), po przeprowadzeniu postępowania administracyjnego w sprawie wniosku Pani X, o usunięcie jej danych osobowych, opublikowanych bez jej zgody w „Księżce Telefonicznej L”, wydanej przez Pana Y prowadzącego działalność gospodarczą pod nazwą Z z siedzibą w W,

- 1) nakazuję Panu Y prowadzącemu działalność gospodarczą pod nazwą Z, z siedzibą w W usunięcie ze zbioru „Książki Telefoniczne M”, danych osobowych Pani X, pozyskanych bez podstawy prawnej określonej w art. 23 ust. 1 ustawy o ochronie danych osobowych,**
- 2) w pozostałym zakresie odmawiam uwzględnienia wniosku.**

Uzasadnienie

Do Biura Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych wpłynął wniosek Pani X (zwanej dalej także Skarżącą), dotyczący ujawnienia, przez Pana Y prowadzącego działalność gospodarczą pod Z, z siedzibą w W, jej danych osobowych, w „Księżce Telefonicznej L”, wydanej przez ww. wydawnictwo. Skarżąca wskazała, że „na opublikowanie danych nigdy ani pisemnie ani ustnie nie [wyraziła] zgody” i zażądała usunięcia jej danych z ww. Książki Telefonicznej oraz zadośćuczynienia finansowego od wydawnictw Z.

W toku postępowania administracyjnego Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych ustalił co następuje:

1. W 2006 r. przez wydawnictwo Z została wydana Książka Telefoniczna, w której umieszczono dane osobowe Skarżącej – (imię nazwisko, ulicę zamieszkania i numer telefonu).
2. Dane Skarżącej zostały opublikowane w oparciu o zgodę uzyskaną „od domownika tj. Pani A (jak się okazało matki Skarżącej)”.
3. Wydawnictwo Z ma zarejestrowany w Biurze GIOGO zbiór pod nazwą „Książki Telefoniczne M”

Po zapoznaniu się z całością materiału zgromadzonego w sprawie Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych zważył, co następuje:

1) Ustawa z dnia 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych (Dz. U. z 2002 r. Nr 101, poz. 926 ze zm.), zwana dalej ustawą określa zasady postępowania przy przetwarzaniu danych osobowych oraz prawa osób fizycznych, których dane osobowe są lub mogą być przetwarzane w zbiorach danych (art. 2 ust. 1 ustawy). Przetwarzanie danych osobowych może być uznane za zgodne z prawem jedynie wówczas, gdy administrator danych wykaże spełnienie co najmniej jednej z materialnych przesłanek ich przetwarzania. Przesłanki te - co do zasady równoprawne, zostały enumeratywnie wymienione w art. 23 ust. 1 ustawy. Na mocy tego przepisu przetwarzanie danych jest dopuszczalne tylko wtedy, gdy: 1) osoba, której dane dotyczą, wyrazi na to zgodę, chyba że chodzi o usunięcie dotyczących jej danych, 2) jest to niezbędne dla zrealizowania uprawnienia lub spełnienia obowiązku wynikającego z przepisu prawa, 3) jest to konieczne do realizacji umowy, gdy osoba, której dane dotyczą, jest jej stroną lub gdy jest to niezbędne do podjęcia działań przed zawarciem umowy na żądanie osoby, której dane dotyczą, 4) jest niezbędne do wykonania określonych prawem zadań realizowanych dla dobra publicznego, 5) jest to niezbędne dla wypełnienia prawnie usprawiedliwionych celów realizowanych przez administratorów danych albo odbiorców danych, a przetwarzanie nie narusza praw i wolności osoby, której dane dotyczą.

W przedstawionym stanie faktycznym należy stwierdzić, że u podstaw pozyskania, a następnie udostępnienia danych osobowych Skarżącej nie znajduje się żadna z ww. przesłanek. Podmiot przetwarzający dane Skarżącej wskazuje, że „zebranie danych i publikacja odbywały się na podstawie art. 23 ustawy”, a zatem jako podstawę pozyskania danych Skarżącej, a następnie ich udostępnienie w książce telefonicznej, firma wskazuje przesłankę zgody. Niemniej jednak, w świetle okoliczności niniejszej sprawy, wystąpienie tej przesłanki nie zostało przez Firmę udowodnione. Artykuł 7 ust 5 ustawy stanowi, że przez zgodę rozumie się oświadczenie woli, którego treścią jest zgoda na przetwarzanie danych osobowych tego, kto składa oświadczenie. Zgoda nie może być domniemana lub dorozumiana z oświadczenia woli o innej treści. Tymczasem, dane osobowe Skarżącej zostały ujawnione w oparciu o zgodę osoby nieupoważnionej do jej udzielenia tj. matki Skarżącej. Pracownik firmy pozyskał bowiem pisemną zgodę na „umieszczenie mojego numeru telefonu, imienia i nazwiska oraz ulicy (...) w Książce Telefonicznej wydawanej

przez firmę Z” od Pani A, a nie X, a administrator danych nie dokonał weryfikacji dokumentu przed opublikowaniem ww. danych w swoim wydawnictwie. W tej sytuacji wykonywanie jakichkolwiek operacji na danych osobowych Skarżącej przez wydawnictwo Z nie znajduje uzasadnienia prawnego. Firma nie legitymuje się bowiem ani zgodą Pani X na przetwarzanie jej danych osobowych, ani żadną z pozostałych przesłanek wymienionych w art. 23 ust. 1 ustawy, legalizujących to przetwarzanie. Oświadczenie woli matki Skarżącej nie może stanowić podstawy do przetwarzania (w tym opublikowania w Księżce Telefonicznej) danych osobowych córki.

W niniejszej sprawie nie został zatem dochowany obowiązek administratora danych, wynikający z brzmienia art. 26 ust. 1 ustawy, tj. obowiązek dołożenia szczególnej staranności w celu ochrony interesów osób, których dane dotyczą, a w szczególności zapewnienia, aby dane te były przetwarzane zgodnie z prawem (pkt 1). Generalny Inspektor uznał zatem za niezbędne nakazać Panu Y prowadzącemu działalność gospodarczą pod nazwą Z usunięcie pozyskanych bez podstawy prawnej danych osobowych Skarżącej, ze zbioru „Książki Telefoniczne M”.

2) Odnosząc się natomiast do przedstawionego w skardze żądania „zadośćuczynienia finansowego ze strony wydawnictwa Z”, podkreślić należy, iż zadania Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych zostały określone w art. 12 ustawy. W myśl wskazanego powyżej przepisu do kompetencji Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych należy m. in. kontrola zgodności przetwarzania danych z przepisami o ochronie danych osobowych oraz wydawanie decyzji administracyjnych i rozpoznawanie skarg w sprawach wykonywania przepisów o ochronie danych osobowych. Generalny Inspektor nie jest natomiast organem właściwym do zasądzania zadośćuczynień czy odszkodowań, a kompetencje w tym zakresie posiadają wyłącznie sądy powszechne. Jeżeli zatem w ocenie Skarżącej ujawnienie jej danych w Księżce Telefonicznej narusza jej dobra osobiste, może skorzystać z prawa wniesienia stosownego powództwa cywilnego do właściwego sądu powszechnego. Zgodnie bowiem z art. 24 § 1 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. Kodeks cywilny (Dz. U. Nr 16, poz. 93 z późn. zm.), ten, czyje dobro osobiste zostaje zagrożone cudzym działaniem, może żądać zaniechania tego działania, chyba że nie jest ono bezprawne. W razie dokonanego naruszenia może on także żądać, ażeby osoba, która dopuściła się naruszenia, dopełniła czynności potrzebnych do usunięcia jego skutków, w szczególności ażeby złożyła oświadczenie odpowiedniej treści i w odpowiedniej formie. Na zasadach przewidzianych w kodeksie może on również żądać zadośćuczynienia pieniężnego lub zapłaty odpowiedniej sumy pieniężnej na wskazany cel społeczny. Stosownie do § 2 wskazanego przepisu, jeżeli skutek naruszenia dobra osobistego została wyrządzona szkoda majątkowa, poszkodowany może żądać jej naprawienia na zasadach ogólnych. Jednocześnie, w myśl art. 448 Kodeksu cywilnego w razie naruszenia dobra osobistego sąd może przyznać temu, czyje dobro zostało naruszone odpowiednią sumę tytułem zadośćuczynienia za doznaną krzywdę lub na jego żądanie zasądzić odpowiednią sumę pieniężną na wskazany przez niego cel społeczny, niezależnie od innych środków

potrzebnych do usunięcia skutków naruszenia. Natomiast art. 17 ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. Kodeks postępowania cywilnego (Dz. U. Nr 43, poz. 296 z późn. zm.), wskazuje na właściwość sądów okręgowych w rozstrzyganiu spraw tego rodzaju.

Kwestie powyższe należą zatem do kompetencji innych organów, przyznanych im na podstawie odrębnych przepisów prawa, co potwierdza również orzecznictwo sądowe, a w związku z powyższym żądanie zadośćuczynienia finansowego, ze strony wydawnictwa Z powinno być skierowane do sądu powszechnego.

W tym stanie faktycznym i prawnym Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych rozstrzygnął, jak w sentencji.

Decyzja jest ostateczna. Na podstawie art. 21 ust. 1 ustawy o ochronie danych osobowych oraz art. 129 § 2 w zw. z art. 127 § 3 ustawy Kodeks postępowania administracyjnego, strona niezadowolona z niniejszej decyzji może zwrócić się do Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych (adres: Biuro Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych, ul. Stawki 2, 00 – 193 Warszawa) z wnioskiem o ponowne rozpatrzenie sprawy w terminie 14 dni od dnia doręczenia decyzji.